

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Tehnika glasa II

Kolegij: Impostacija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

TG II

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

4

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Ispunjene predispitne obaveze- semestralni pregledi rada: TG II.

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti studijskog programa-odsjeka Gluma

8. Trajanje / semestar:

1

2

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Akademija dramskih umjetnosti

11. Odsjek / Studijski program:

Gluma

12. Odgovorni nastavnik:**13. E-mail nastavnika:**

14. Web stranica:

--

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Impostacija.
- Postavka glasa.
- Impostacija i emisija.
- Rezonanca i registri.

16. Ishodi učenja:

Uskladiti oslonac daha i glasa na dijafragmi i u glavi, uz produkciju optimalnog tona glasa, bez prepreka, grča, naprezanja sa što povoljnijim položajem fonatornog aparata za meku ataku tona i fokusom impostacije na tvrdom nepcu. U ovoj fazi rada insistira se i na pravilnoj artikulaciji vokala i konsonanata u kojima sudjeluju organi za definitivno oblikovanje glasa u svrhu što jasnije i izražajnije dikcije.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Modul I: Postavka glasa

1. Impostacija - Postavljanje glasa i pravilna ataka tona.
2. Pronalaženje mjesta tona u rezonanci.
3. Apodo - Vazdušni oslonac glasa. Gornji apodo ili apodo u glavi. Donji apodo ili apodo na dijafragmi.
4. Primjena oba apoda. Usklađivanje rada gornjeg i donjeg apoda (u glavi i na dijafragmi).
5. Izjednačavanje glasa u pogledu boje i sonornosti u okviru cijelog govornog opsega glasa.

Semestralni pregled rada I

Prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa Modula I u studijskim uvjetima pred nastavnikom i saradnicima.

Modul II: Impostacija i emisija

6. Samoglasnici ili vokali. Impostacija i emisija. Prva grupa - tamni vokal: U, O; Druga grupa - vokal normalne boje: A; Treća grupa - svijetli vokali: I, E.
7. Rezonantni prostori vokala.
8. Konsonanti - Artikulacija i emisija.
9. Postavljanje vokala i konsonanata na odgovarajuće mjesto i njihova ravnoteža.
10. Glasovne konstante (Upoznavanje i njihova upotreba). Promjenjive: visina tona, glasnost, tempo i ritam. Nepromjenjive: boja glasa.

Semestralni pregled rada II

Prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa Modula II u studijskim uvjetima pred nastavnikom i saradnicima.

Modul III: Rezonanca i registri

11. Registri ljudskog glasa. Izjednačavanje govornih laga.
12. Klasifikacija glasova – podjela glasova. Boja glasa. Opseg glasa. Volumen glasa. Sonornost glasa.
13. Pogrešne zvučne pojave ili mane u glasu. Rad na afrikatima, otklanjanja nazalnog zvuka u govoru itd.
14. Identifikacija individualnih glasovnih predispozicija.
15. Tehničke vježbe uz klavir.

Semestralni završni ispit

Javno prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa iz kolegija semestra, u profesionalnim teatarskim uvjetima, pred komisijom publikom uz video snimanje.

18. Metode učenja:

Nastavne metode:

1. Predavanja, i konsultacije.
2. Praktična nastava-vježbe.
3. Samostalni rad studenata.
4. Kontinuirana provjera znanja i umijeća.

Mentorski princip izvođenja:

Interaktivna nastava i vježbovni proces na relaciji student-asistent-profesor.

Planiran i organiziran samostalni rad studenata u optimalnim, studijskim prostornim uvjetima. Radi intenziteta, specifičnosti i preciznosti zapažanja promjena na studentima u procesu istraživanja, potrebno je stalno prisustvo i profesora i asistenta na časovima predavanja i vježbi stručno-umjetničkih predmeta obaveznih kredita.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Semestralni završni ispit.

- Javno prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa iz kolegija semestra, u profesionalnim teatarskim uvjetima, pred komisijom publikom uz video snimanje.

Metode provjere znanja:

- Djelomični semestralni pregledi rada I i II.
- Javni semestralni završni ispit-pregled rada u optimalnim, profesionalnim, teatarskim, prostornim uvjetima.
- Semestralni popravni ispiti I i II.

20. Težinski faktor provjere:

Mjera kvantiteta:

- Vježba, etida po izboru i prijedlogu studenata u trajanju 3-5 minuta.

Mjera opterećenja:

- Student u semestru radi 3-5 vježaba-etida, različitih oblika, na svaku od navedenih tema.

Stručno-umjetnički, pedagoški proces:

- Osnivanje i formiranje klase kao studijske grupe. Organizacija rada, normiranje kvantitavnih, kvalitativnih, etičkih i estetskih uvjeta istraživanja, stjecanje psihotehničke kondicije.

21. Osnovna literatura:

1. Antonen Arto : POZORIŠTE I NJEGOV DVOJNIK, Beograd, 1971.
  2. Bruna Špiler : UMJETNOST SOLO PJEVANJA, Sarajevo, 1972.
  3. Bertolt Breht : DIJALETIKA U TEATRU, Beograd, 1966.
  4. Cicely Berry : GLUMAC I GLAS, Zagreb, 1977.
  5. Ivo Lhotka-Kalinski: UMJETNOST PJEVANJA, Školska knjiga, Zagreb, 1975.
  6. Ježi Grotovski: KA SIROMAŠNOM POZORIŠTU, Izdavačko informativni centar studenata, Beograd, 1976.
  7. Ljiljana Erenrajh-Grujić : GLASOVNO OBRAZOVANJE GLUMCA, Univerzitet umetnosti, Beograd, 1995.
  8. Marina Marković : GLAS GLUMCA, Beograd, 2002.
  9. Marina Marković : GLUMAC I GLAS (Prilozi), Zbornik radova, Fakultet dramskih umetnosti, Beograd, 1977.
  10. Marina Marković : GLASOVNE TRANSFORMACIJE U ELEKTRONSKIM MEDIJIMA, Zbornik radova, Fakultet dramskih umetnosti, Beograd, 1999.
  11. Michael Chexhov: TO THE ACTOR, Harper and Brothers, New York , 1953.
  12. Nikola Cvejić: SAVREMENI BELKANTO, Univerzitet umetnosti, Beograd, 1980.
  13. Peter Brook: PRAZNI PROSTOR ,Vidici, Split, 1972.
  14. Edward Bairstow : SINGING LEARNED FROM SPEEC, Macmillan, London, 1946.
  15. Cicely Berry : VOICE AND THE ACTOR, Harrap, London, 1973.
  16. Dušan & Biserka Cvejić : UMETNOST PEVANJA – ART OF SINGING, Privatno izdanje, Beograd, 1994.
  17. D.Cvejić, M.Kosanović, Z.Milutinović : PRILOG REHABILITACIJI ODNOSNO LEČENJU GLASA I GOVORA, Zbornik Medicinskog fakulteta, Otorinolaringološki institut Kliničke bolnice grada, Beograd, 1984.
  18. George Dodds : THE CONTROL OF THE BREATH, Oxsford University press, London, 1935.
  19. Aleksandar Dragojlović : VOKALNA LIČNOST RADIJA, Radio Beograd, Beograd, 1985.
  20. W.S.Drew : VOICE TRAINING. THE RELATION OF THE THEORY AND PRACTICE, Oxford Universiti press, London, 1924.
  21. Branko Gavela : GLUMAC I KAZALIŠTE, Sterijino pozorje, Novi Sad, 1967.
  22. Petar Guberina : ZVUK I POKRET U JEZIKU, Matica Hrvatska, Zagreb, 1952.
  23. Fridrih Niče : ROĐENJE TRAGEDIJE IZ DUHA MUZIKE, BIGZ, Beograd, 1983.
  24. "SRPSKA MUZIČKA SCENA", Zbornik radova, Muzikološki institut SANU, Beograd, 1995.
  25. D.Savić, D.Cvejić, M.Kosanović : OTORINOLARINGOLOGIJA, Naučna knjiga, Beograd, 1986.
- Preporuku i prioritet literature prema programima semestara modula i kolegija studija određuju nastavnici glavnog nastavno-umjetničkog predmeta Tehnika glasa I - VIII.

22. Internet web reference:

---

23. U primjeni od akademske godine:

2016/17.

---

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

11.05.2016.
